

Lo Somatení

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XII

Reus Dissapte 27 de Febrer de 1897

Núm. 3.204

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. P.as. 4
a provincies trimestre. 3.50
Extranger y Ultramar 7
Anúncis, a prems convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, 7 (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibrerías d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallofré, plassa Sant Jaume, 2.
No s' retornan los originals encara que ne s' publiquin.

CENTRO VITICOLA DEL VALLÈS

GRANS CRIADERS DE CEPES AMERICANS
E HISPANO-AMERICANS

EN
Montmeló, Parets, Montornès y Moncada

25 hectàrees de Plantacions

VIUDA Y NEBOT DE ANTON DELMAS

Propietaris viticultors, provehiders dels principals Centres, comarcas agrícoles, vivers oficials y particulars del Extranger, Península y Balears, premiats ab gran diploma de mèrit en lo Concurs viti-vinicola de Badalona de 1892. Representació en totes las provincies d' Espanya.

Demànis lo Catàlech General núm. 9 de 1896-1897.

Empelts.—Barbats.—Estacas.—Seleccions perfectas.—Autenticitat garantidas.—Pera telegramas: ANTON DELMAS, Barcelona

V. da Y NEBOT DE ANTON DELMAS

DIRECCIÓ GENERAL

Ponent, 61, Barcelona

SUB DIRECCIÓ

Mar, 46, Valencia

GUANOS PERA TOTS LOS CULTIUS

GUANO DELMAS CONCENTRAT

FABRICA A BARCELONA Y VALENCIA

Nostres GUANOS han obtingut, y obtenen cada dia més, un éxit extraordinari en las regions de major importancia agrícola. Contenen tots los elements essencials que las plantas necessitan y en la forma més convenient pera sa assimilació, enrobustint poderosament las plantas, donánloshi una gran resistencia sobre las enfermetats que pesan sobre ellas, augmentant lo rendiment d' un mode sorprendent.

Classificació del guano DELMAS

«Guano Delmas».—Arrós.—Adob complet é intensiu, especial pera 'l cultiu del arrós.
«Guano Delmas».—Cereals.—Adob complet é intensiu pera 'l cultiu de Cereals, Patates, Hortalissas, Afuls, etc.
«Guano Delmas».—Vinyas.—Taronjers.—Especial pera 'l cultiu de las vinyas, taronjers y de tots los arbres.

Garantisém la composició de nostres Guanos sobre factura.

REPRESENTANT EN LA PROVINCIA DE TARRAGONA

Pere Fábregas, carrer S. Joan, 28 primer.—Reus.

SE RETRATA

TOTS LOS DIAS, FESTIUS Y
'LS LABORABLES A PE-
TICIO.

NOVAS FOTOGRA-
FIAS EN CO-
LORS.

OPERA tots
LOS DIUMENGES.

Passaig de Mata, 12,

REUS

Dias de despaig tots los festlus.

SECCIÓ DOCTRINAL

LO DISCURS DE PEREDA EN LA ACADEMIA ESPANYOLA

Senyors Académichs:

Sense posar en dubte la sinceritat de cuants predecessors meus en aquest lloch y en altres tantas ocasions idénticas a aquesta, s' han lamentat de ser poch mereixedors y fins indignes d' ocupar lo, puch afirmar jo, ab lo testimoni dels que, de vosaltres, me coneixen de prop, que si no existís, consagrada per l' ús y admesa per las lleys de la cortesia, aquélla castí fórmula de rúbrica, s' hauria d' inventarla avuy pera mí; perque si ha un home que, verdaderament, puga considerar-se en aquest local fora de son element natural y propi, aqueix home soch jo, que «de mas soletats vinch», avesat á contemplar lo sol á través dels fullatjes de la terra nativa, y exposat aquí, de repent, als raigs de sa llum desllumbradora, sense la interposició d' un sol nuvol que la empanyi y templi sos rigors en l' hermós cel en que surgeix y centelleja. Y que m' valgüi lo que significa aquesta declaració honrada y cordial, com mida de la gratitut que os dech, y fins de mon asombro per atrevirme á dirho en aquestes alturas, jamay comptadas entre las limitadíssimas ambicions de ma vida.

Pero independentment d' aquestos motius, hi ha altre, d' índol tan especial, que, com comprendriau desde arà si m' fos licit publicarlo ab tots sos interessants pormenors, basta per sí sol pera que jo miri y consideri ab un respecte ratllá del temor supersticiós, lo si-

tial que m' havés designat al quedar vacant per la mort de vostre insigne company y molt aymat y admirat amich meu, lo senyor don Joseph de Castro y Serrano.

Es ambició corrent, per no dir innata, en la gent aficionada á la lectura, y molt en particular d' obras d' imaginació, la de conèixer personalment per la experiencia, que rara vegada se satisfá una codicia d' aquéstas sense 'l cástich d' un desencant. Ni en lo moral ni en lo físich, sol resultar la persona que ha forjat la imaginació. No es raro que l' autor d' unas páginas en que espurnejan los donayres y las filigranas d' un ingeni viu y regositjat, sia un home macís, basto de líneas, torpe y sech de paraula y peresós d' ideas; ó, al contrari, que hagin brotat de la pluma d' un subjecte malaltís, débil y atrabiliari, aquells capituls espléndits, gallarts y virils que 'ns entussiasmaren en lletras de motllo. Castro y Serrano era una senyaladíssima excepció en aquésta que jo tinch per regla punt menos que general. L' home y 'l escriptor eran una mateixa cosa. Ohirlo, equivalia á llegirlo; y molt de lo que en ocasions s' adivinava en lo libre, tot lo que la malicia donava per entés en las páginas impresas, podia veures confirmat en llavis del autor; y sempre arribava á dubtarse quin, entre l' escrit y lo parlat, entretenia y cautivaba més.

Proverbials son entre vosaltres y cuants tingueren la fortuna d' intimar ab éll, sa exquisita cultura, son incomparable graceig, sa paraula zispejant, sos donayres y agudesas, centinguts sempre en los línders de la més correcta educació; aquell, en tí, son don de gentes, per cual virtut se li obrían portas y cors. Y per ser aixó tan sabut, no vull insistir en la pintura d' aquest aspecte interessantíssim d' una figura de tan simpálich relleu en lo cuadro de la literatura espanyola d' aquets últims temps. Jo no vaig ser dels afortunats que 'l tractaren molt; pero m' glorio de ser dels que ab major desinterés admiraren sas prendas personals y sos dots d' escriptor. Me tocá conèixer las primeras en los últims anys de sa vida, y 'l breu d' aquest goig doblá en mon cor lo sentiment de sa mort.

Com á escriptor, no fou dels anomenats *de alto vuelo*; pero sí dels que, volant á flor de terra, millor han sabut mirar cap á dalt pera orientarse aquí abaix en la tasca de buscar, pera sas inspiracions d' artista, lo costat més útil y pintoresch de la vida humana. D' aquest modo conseguí tan á menut extraure or finíssim del fanch comú de las flaquezas més vulgars y corrents en lo mon de la realitat, y ab la sutilesa de sa observació, descubrir y estimar lo que á la simple vista semblava mes amagat ó més insignificant. Ab art exquisit hi donava color y forma: lo demás era la obra privativa y misteriosa de son cor, plé sempre de nobles-

y hermosos sentiments. Així lográ mes d' una vegada inclinar los caritatius de sos lectors al alivi de grans y verdaders infortunis, presentats com assumptos de sos cuadros literaris. Per cert que 'ls triomfs d' aquest lli-natge degueren de ser los que més lo festejaren, perque, ó no hi ha vanitat licita en la terra, ó den serho vertir las paraulas que trassa y las ideas que diluheix en un paper, en pá y abrich pera 'ls que no poden menjar, nuhets y desemparats.

De la solidés de sos escrits dona testimoni, particularment en los de crítica y sátira, pero sátira culta, comedita y urbana, l' interés ab que encara se llegeixen, no obstant l' envellit y remot de las costums, ó dels assumptos á que s' refereixen alguns d' ells; y cito per exemple «Cartas trascendentales» y «La Novela del Egipto», dos dels llibres més llegits y ab major justicia popularisats á Espanya.

Potser li fou la paraula més dócil que la ploma, perque s' veu en sos escrits la petjada del escrípol y 'l pas de la llima; pero res d' aixó, com treball d' artista delicat, treu brillo ni frescura á la obra d' art: avens la perfecció y embelleix. Així van en sos llibres las bonas y honradas ideas expressadas en llenguatje y estil primorosos, lo mateix en lo festiu que en lo grave, perque á abdós tons s' adeptava igualment la complexió literaria del insigne escriptor granadí.

«Si volén ser llegits, siguén amenos», digué al entrar per primera vegada en aquesta Casa. Y al parlar així, predicava ab l' exemple, perque cabalment es la amenitat l' encant major d' aqueixas obras que li conquistaren un lloch de preferencia en la literatura contemporánea, y un lloch molt merescut entre vosaltres.

Del académich, no dech ser jo qui parli sino pera dir que fou ben poch afortunat en lo successor que li capigué en sorti; perque un escriptor com éll, home, á la vegada, que alcansá, per lo notori de sas virtuts y talents, lo raro privilegi de passar á millor vida sense deixar en lo mon un enemich que ab sa enconada protesta turbi y desconcerti lo fort coro d' alabansas de sos admiradors, mereixia en aquesta ocasió panegírich més ressonant y autorisat que 'l que li tributa, en aquestas pocas y descosidas ratllas, ma ploma inhàbil y torpe, eacarque la moguin impulsos de carinyo y d' admiració.

En rigor, y jutjant d' aquets actes y d' aquestas cosas per los cánons de mon propi criteri, no molt de fiar, aquí deuria posar fi á ma tasca, donchs que en lo dit se conté ja quant pot demanarse á un home de bé y molt agrahit, al atravesar los línders que se li franquejan, per inmerescut favor, d' una morada cual esplendor y senyoriá l' imponen y amedrenten; pero la costum admesa, ó 'ls preceptes reglamentaris d' aquesta Casa, demanan algo més; y jo, sometentme respec-

tuosament á aqueixa lley, encarque molt forta pera mi, vaig á intentar son compliment, no dogmatizant sobre cap punt dels innumerables de vostra competencia ben acreditada, sino apuntant algunes observacions, á mon modo y á la bona de Deu, sobre alló que menos mal se m' alcansa dintre de la jurisdicció de mon temperament literari, en lo qual havéu vist vosaltres, ab gran sorpresa meua, mérits bastants pera portarme á vostre costat.

Parlaré, donchs, en compliment d' aquell penós deber, que torno á mencionar pera oferirhoslo per disculpa de la mortificació que no he de causar, de la novela; pero no de la novela com género, sino d' una de sas varietats ó especies, la més acomodada á la extensió dels meus alcansos: la *novela regional*.

S' ha convingut en donar aquest nom á aquella qual assumpto s' desenreda en una comarca ó lloch que vida, characters y color propis y distintius, los quals entran en la obra com part principalíssima de ella; ab lo que queda dit implícitament que no cau dins d' aquella denominació la novela *urbana*, d' ahont vulgui que fos la ciutat, sempre que las que *se visten á la moderna* y s' regeixen per la lley de totes las societats anomenadas cultas per anar absorbidas, y molt á son gust, en lo torrent circulatori de las modas regnants. La novela á que jo m' refereixo aquí, té més punts de contacte ab la naturalesa que ab la societat; ab lo perdurable, que ab lo efímer y passatjer; ab la eternitat del art, que ab l' humá artífici de *las circunstancias*; y casi m' atreveixo á assegurar que en pocas nacions del mon te aquesta important rama de la literatura tan ben cimentada la rahó d' existència com á Espanya, qual unitat moral es, per la fermesa de sa cohesió, tant de notarse, com la falta d' ella en sos precedents históricos y etnográfics, y en sas costums, climas y temperaments. S' imposa, donchs, aquí la novela regional, com s' imposa l' sentiment que la engendra y produheix; lo regionalisme, passió aprop de la qual te l' vulgo dels que discorren en los centres populosos y descolorits molt equivocats conceptes.

En opinió d' aquets aprensius, lo sentiment, no ja la passió, del regionalisme, conduheix á la desmembració y eniquilament de la colectivit històrica á política, de la patria de tots, de *la patria gran*. Jo no sé si existirá algun cas d' aquets en la terra espanyola, y, per de prompte, lo nego, porque no l' concibeixo en matèria regionalisme que jo professo y eniayto, y s' nutreix del amor á la terra natal, á sas lleys, usos y bonas costums, á sos ayres, á sa llum, á sos panoramas y horitzons; á sas festes y regositjs tradicionals, á sos consells y baladas, al aroma de sos camps, als fruyts de sas espigas, á las brisas de sos estius, á las *fogatas* de sos hiverns, á la mar de sas costas, á las montanyas de sas fronteras; y com compendi y suma de tot ell, á la llar en que s' ha nascut y s' espera morir; al grupo de la familia protegida en son recinte, ó á las sombras veneradas dels que ja no existeixen d' ella, pero que ressucitan en lo cor y en la memoria dels vius, en cada res dels que demana per los morts, entre las tenebras y august silenci de la nit, la veu, que jamay s' oblida, de la campana de la Iglesia vigilant... Y aixís, per aquest ordre, fias lo que no s' compta per números. Puig á aquest regionalisme l' tinch jo per saludable, elevat y patriòtic; y no comprench com se l' pot conceptuar d' altra manera menos honrosa sense desconèixer y confondre llastimosament los organismes fonamentals dels Estats; organismes qual consistència no dimana d' unas quantas lleys estampadas en un paper, per la convicció ó la conveniència d' uns quants homes erigits en legisladors, sino de quelcom que posá Deu en la essencia més humils; quelcom que s' rossa més ab l' ánima que ab lo cos; ab l' esperit que s' eleva, que ab la materia que s' arrastra, quelcom en que no s' fixan los homes tocats del vértich de la preponderancia en tots los aspectes de las humanas ambicions, y que, no obstant, es la única sanch rica que va quedant en lo cos social, mitj podrit á aquestas horas, sino menteixen las senyals que tots lamenteu á cada instant en libres y papers.

Però encare considerant aquest regionalisme com mera passió romántica y sentimental, es acreedor á majors respectes que ls que deu al anomenat *modernisme* avuy triomfant, que alardeja de desdenyarlo sempre que l' troba al pas, quan no l' escarneix y vilipendia, com á cosa vetusto y de mala olor, nociu á la salut de las novas ideas, y destorb á las corrents de la cultura social y del progrés humá, incompatible, per lo vist ab tota casta de fronteres, las ideals inclusiu; porque, al meu modo de veure, no senti mal un poch a' estètica fias en la ciencia dels números y en la prosa de la vida doméstica, y no puch convencem de que á un caudal lo perjudique l' estar compost de molts tipus de mon-

da, ni de que ls vinculs d' una familia s' retreda per que l' fill militar s' engreheixi ab sos arcos marciais, lo capellá ab sos negres talars y son púlpit, y l' advocat ab sa toga y sas batallas forenses. Al cab, de varis membres se compón un cos ben constituhit, y cap membre s' assembla á altre, ni de la forma ni del destí que li està senyalat per la naturalesa.

Qui hagi tingut la desgracia de néixer y viure entre carrers urbanisats y vehins temporers, sense altres horitzons á la vista que las dos bocas extremas del carrer ni altre cel que la menguada tira d' ell columbrada per la retina dels contraposats alers d' aceras, y se senti arrastrat per las seduccions de la vida mundana, per la febre de la política ó la febre de la Borsa, ó per lo goig dels salons y espectacles, qui visqui, donchs, obligat per lo gust ó per la necessitat, aclimatat als ruidos de las gentadas y al soroll de las máquinas, y, com renyit ab lo sol, anantsen al llit á la matinada y despertant á la cayguda de la tarde, no pot ésser jutje competent en aquesta classe de litigis.

(Se continuará.)

RETAILL

Ja fa temps que ho sabíam que aquestos liberals de *La Publicidad* que ab ayres de superioritat parlan de tot y de tothom, repartiat patents de lliberals y de demócratas; que aquestos deixebles d' en Castelar que no han sapigut aprendre del mestre, mes que l' dir cosas ben buydas en to entálich y l' contradirse ben sovint eran uns liberals de pa sucát ab oli, liberals que sols farían servir la llibertat pera si mateixos, pero sense tenir d' ella una idea més elevada que la que del poder tenen los que claman per son absolutisme. Ja ho sabíam de temps, pero creyam que al menos sabian guardar las formas, que procurarian en lo possible dissimular la cruesa de sos verdaders principis.

Però no hi ha res pitjor que un possibilista ab por d' ensá que s' creuen perduts y desacreditats, sense quefe que ls dirigeixi y sense masses que ls creguin, posats en ridícul per lo desprestigi de molts dels seus amichs y per lo descrédit de sas ideas, cada dia més general, en aquell mon científich de que tant parlavan quan creyan esserne ls representants; d' ensá que s' venhen sense arrels en las masses, y considerats com endarrerits per las inteligencias ilustradas, no saben prenen, y ells, los liberals, ells, los defensors de la lliure expressió del pensament humá, ells, los enemics de tiranias y de despotismes, demanan las violencias gubernamentals un dia contra ls regionalistas, als que volen posar fora del dret comú, un altre contra ls carlins als que volen fer responsables de tot lo que pertorbi la tranquilat de que encara gozan.

Pera que vegin los nostres lectors lo que pot la por... y l' no ésser liberal, ab tot y criticar á tothom en nom dels principis liberals, lleigeixin:

«Ya lo pueden negar cuanto quieran los carlistas; la verdad es que están moviéndose vertiginosamente en algunas regiones para lanzarse al campo.

Se dice que aunque no quisiesen los de arriba, de tal modo empuja la chusma del partido, que no tendrán más remedio que hacer otro San Carlos de la Rápita.

De llegar este caso, lo natural es que el Gobierno tenga la lista de los comités y casinos que han estado funcionando á la luz del dia y que pondrá presos á sus principales miembros así que esos inmensos salgan á perturbar el país.

Estas cosas se matan al principio. Por vada sublevado en el campo, un prisionero en la ciudad.

También sería bueno hacer pagar á los mismos carlistas de las capitales los destrozos é incendios que hacen los suyos.

La letra con sangre entra, y sabiendo los ciudadanos que ellos son los responsables, ya harán de modo que los campesinos se estén quietecitos.

Esto es lo que haría un gobierno verdaderamente liberal y previsor.

Cánovas no hará nada, y tendremos la cuarta guerra civil para vergüenza de los pueblos civilizados.»

No es de la nostra incumbencia la defensa dels carlins. Pero tot aixó no va contra ls carlins tant sols; es lo criteri de *La Publicidad* ab tots los que no opinan com sos redactors. Avuy ho diu dels carlins per *oscurantistas*; no fa gayre temps ho demanava, encara que no tant clar, contra ls catalanistas, per *enemigos de la unidad de la patria*. Si algun dia, que afortunadament no es gens fácil, arribavan á governar, lo sistema no l' predicarian potser, pero l' portarian á la práctica aixís que ls hi entrés la por.

Be es veritat que l' criteri de *La Publicidad*, propi

de un gobierno liberal y previsor no li agrada tant quan s' emplea contra de sos amichs. *La Publicidad* que tractantse de carlins y de catalanistas no s' limita á volguer midas preventivas, sino que surt ab aquesta mena de responsabilitat solidèria dels individuos d' un partit, que ni l' absolutisme ha arribat á proclamar, no opinava lo mateix quau en l' estiu darrer lo Govern feu agafar a alguns dels seus amichs republicans per tómer que tractavau de pertorbar l' ordre. Liavors si que n' era de liberal!

De tots modos, lo millor será que l' Govern ne fassi cas y que, com la justicia te de ser igual pera tots, aixís que s' aixequi una partida de carlins en Cánovas fassi agafar als carlins de las ciutats, com vol *La Publicidad*, y aixís que se n' aixequi una de republicana, agafi á tots los redactors del colega republicá. Per cada sublevat del camp, un pres á la Rambla. Si la teoria hagués sortit avans, quan s' aixecaren aquelles partidas de Valencia, en Cánovas hauria ja pogut procurar al autor de la nova lluminosa doctrina liberal la manera de provar las excelencias d' un *gobierno liberal y previsor*.

Y ara ja pot sortir ab alló de que *La Renascença* es un periódich carlí. Per nosaltres no estigui, porque á falta de rahons ja comprenem que te de sortir ab alguna cosa *graciosa* per l' estil. De tots modos sapiga que nosaltres no fem com ella y que lo que defensém ho defensém pera tothom. Com no n'ns dihém possibilistas no n'ns cal una teoria pera nosaltres y una pera ls demés.

CRONICA REGIONAL

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS del dia 26 de Febrer de 1896 FACILITADAS PER D. RAMÓN GISPERT

HORAS d' observació	BARÓMETRE aneroide	GRAU d' humitat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER particular
9 m. 3 t.	765 763	69 66	0.0	4.2	Ras	

HORAS d' observació	TEMPERATURAS			VENTS direccio	NUVOLS	
	Maxima	Minim.	Term. tipo		classe	can
9 m. 3 t.	Sol. 29 Sombra 18	5	11 16	S. S.	Camul. id.	0.3 0.3

Sessió del Ajuntament

Presidida per lo Sr. Alcalde D. Eusebi Folguera y Rocamora y ab assistència dels regidors Srs. Dalmau, Vidiella, Borrás, Cañissá, Casagualda, Vergés, Massó, Aguadé, Romero, Ramón, Piqué, Jordana, Pallejá, Vallvé y Joyé, tingué lloch la de segona convocatoria que comensá á las nou en punt de la nit d' abir.

Se llegí y aproba l' acta de la anterior. La Corporació Municipal quedá enterada de que ls «Boletins Oficiais» corresponents á la última setmana no contenían cap disposició d' interés pera la mateixa.

Se doná compte d' una comunicació de D. E. Genovés participant el Ajuntament que havia trasladat un crédito que contra l' mateix tenia á favor de D. Dolores Calbó viuda de Pons.

Quedaren aprobats los dictamens de la secció de Foment y Aguas donats á las sollicituts de D. Pau Abelló, D. Francisca Busquets, D. Francisco Solé, D. Vicens Martí y D. Lluís Quer.

Del mateix modo quedá aprobada una noció proposant la nomenclatura dels metjes D. Modest Fábregas, D. Robert Grau, D. Anton Aluja y D. Emili Brianós, pera que revisin á tots los minyons que han de ser sortejats del present Reemplá, conforme disposava.

S' aprobá per unanimitat lo dictamen de la secció d' Administració y Comptabilitat donat á la sollicitut de las talleres, rebutjant la seva pretensió.

Igualmen s' aprobá l' dictamen donat á la sollicitut de D. Pere Ribé, fent constar que la Corporació Municipal res devia al reclamant.

Se presentá un dictamen de la secció d' Administració y Comptabilitat acompanyant lo Pressupost ordinari pera l' próxim any económic, que es igual al actual, quedant demunt de la taula per vuyt dias.

Se llegí l' dictamen donat á la sollicitut del Gas Reussense pera instalar la llum eléctrica en aquesta ciutat per medi de cables aereas.

Lo senyor Vidiella feu present, com en la sessió anterior, que no estava conforme ab lo dictamen alegant las mateixas rahons.

Lo senyor Pallejá defensá l' dictamen referintse també en lo dit en aquella sessió.

Lo dictamen quedá aprobat, sense passarse á votació; pero l' senyor Vidiella demaná que constés son vot en contra.

Se donà compte del dictàmen de la Comissió especial trayent a subasta l' alumbrat públich, acordantse en virtut de las rahons exposadas per lo senyor Vidiella en contra del mateix que s' hi fes una esmena confinant l' encàrrech de redactarla als senyors Vidiella, Casagualda é Inginyer Industrial Municipal.

Se donà compte del dictàmen emés per la secció de Foment a la sollicitud del senyor President de la societat anònima constituïda en aquesta ciutat pera la construcció d' un Manicomi.

Sobre aquest dictàmen hi hagué un llarch incident, combatent lo dictàmen los senyors Vergés, Jordana y Piqué, defensant lo senyor Pallejá y proposant un arreglo lo senyor Casagualda.

No logrant posarse d' acort los tres regidors y en virtut de las facultats que l' Reglament li concedeix, lo senyor Pallejá donà per retirat lo dictàmen pera presentar-lo de nou redactat.

Acte seguit quedaren aprovats varis comptes de particulars.

Lo senyor Vidiella recordà que fa sis mesos que demaná que s' arreglés lo pati pera que ls assilats al Hospital poguessin pendre l' Sol, manifestant que ara no caldrà pero que hi podrán pendre la fresca.

Y s' aixecà la sessió.

En lo present número publicuem part del hermos discurs fet a sa entrada a la «Academia Espanyola», per lo notable escriptor regionalista y popular novelista En Joseph M. Pereda, segurs que nostres apreciats lectors lo llegiran ab gust é interés.

Víctima d' una cruel malaltia, y en una edat relativament jove, morí al matí d' ahir nostre estimat amic D. Esteve Segimón Freixa.

Lo Sr. Segimón no obstant á haverse dedicat continuament a la fabricació, procedent de sos majors, havia pres part activa en la pública, en la que havia sigut distingit ab lo càrrech de Conceller municipal per vot de sos conciudadans y qual càrrech exercí a completa satisfacció de tothom tant per sa activitat com per son caracter recomendable baix tots conceptes.

Per ditas circumstancias sa mort ha de ser sentida per sos amichs, que son innombrables los que havia tingut en vida com serà de veure en l' enterro que ha de tenir lloch en lo matí d' avuy, que sens dupte serà una manifestació de dol.

Sentim de totes veras la perdua de nostre amic, donant a la viuda d' aquest, son fill D. Joseph Segimón Prius son gendre D. Santiago Gutierrez y demás familia Segimón, la expressió de nostre ver sentiment.

Més d' una vegada hem cridat la atenció de nostres aprecits lectors sobre l' que son los periódichs de gran circulació, y de a *perro chico* lo número.

Ahir ho fa nostre bon company «La Renaixensa» de Barcelona ab respecte als possibilistas dn «La Publicidad» de la mateixa localitat, y estèm tan identificats en lo judici que han merescut a la «La Renaixensa» algunas raias d' aquella que no podèm per menos que reproduhirlas en forma de *Retail*, donchs «La Publicidad», periódich que s' titule democrátich quan persegueix fins polítichs, se veu que s' torna absolut, no més pensant que seguint determinada conducta pot aumentar la tirada.

Los balls de Carnaval que en la nit d' ans d' ahir se verificaren en los salons de las favorescudas societats «El Círculo», «El Olimpo», «El Alba» y «Centro Republicano Democrático Autonomista», resultaren molt llubits y animats, puig lo número de distressas que hi concorregueren fou tan numerós que en la sala de ball, ab dificultat s' hi podían bellugar.

Segons nota que se ns ha facilitat per la Administració de Consums, lo recaudat ahir per varias especies puja la cantitat de 737.64 pessetas.

Aquesta nit la societat «Juventud Reusense» donará un ball de distressas en sos salons, lo qual comensará a las deu en punt.

Lo «Diario Oficial del Ministerio de la Guerra» publica una llarga llista dels militars morts a Cuba en los mesos de Novembre, Desembre y Janer últims.

En dita relació hi figuran los següents individus de tropa naturals d' aquesta provincia:

Eusebi Cabré Anglés, de la Morera; Pere Márquez Serrano, de la capital; Simó Fornos Binaje, de Baraguera; Francisco Such Soler, de Forés; Carles Clariana Vidal de Valls; Joseph Auqué Vila, de Reus, y Joseph Glol Trull, de Borjas del Camp.

Recordém a nostres lectors que l' dia 28 del actual acaba l' plasso de condonacions de multas als contribuyents que per impost de drets reals feren presentació de documents públichs y privats, intervius ó *mortis causa* en las oficinas liquidadoras en la espressada fetxa. A dit fi los senyors liquidador en los partits tindrán oberts los registres d' ingress de documents en dit dia fins las dotze de la nit.

La Comissió mixta de Reclutament d' aquesta provincia, en la sessió celebrada ahir, interpretà la novíssima Lley en lo sentit de que ls minyons que s' troban en filas y á quins los hi hagi sobrevingut alguna exempció tenen dret á alegarla.

Los ciclistas de Barcelona han acordat la celebració d' un Certamen ciclista ab premis als que hi concorrin ab lo trejo més elegant y vistós, y també per las bicicletas y tricicles que s' presentin adornats, han ofert premis: Club velocipedistas; Societat de velocipedistas; Ciclist club y Penya ciclista y otras que s' anunciarán en breu. Componen la Junta organitzadora los senyors Escaler, Pirays, Manresa y Santasuna.

Lo «Diario Oficial del Ministerio de la Guerra» publica la real ordre circular següent:

«Existint la epidemia variolosa a la isla de Cuba, y en provisió d' eixa propagació al exercit de la mateixa, se procedeix immediatament a la vacunació y revacunació de tots los reemplaços y voluntaris que hagin d' incorporarse a aquell Exércit ab tan gran escrupulositat, que si per circumstancias especials hi hagués algun individu que no hagi suferit dita operació, se suspengui son embarch, y no ho verificará fins després d' haver sigut vacunat.»

Judicis orals del mes de Febrer de 1897

SALA PRIMERA

Dia 27.—Jutjat de Tortosa.—Delicte per robo, processat, Joaquím Estrade; ponent, Polanco; lletrat, Morera; procurador, Elías.

SECCIO OFICIAL

Empresa Hidrofórica

De conformitat ab lo disposat en l' article 12 dels Estatuts, lo President convoca als senyors accionistas a Junta General ordinaria lo dia 28 del corrent, a las deu del matí, en lo pls que ocupa la Societat en lo carrer de Sant Jaume, 24, principal.

La assistencia a la Junta se facilitarà a tot accionista mediant entrega de la papeleta de convocatoria lliurada a son favor, admetentse també totes las representacions, ab tal de que vagin firmadas per los interessats.

Las papeletas d' assistencia se repartiran al domicili dels senyors accionistas; si alguns d' ells deixés de rebrela ó se li estraviés, podrà reclamarla en Secretaría durant los dias 25 y 26 d' una a dos de la tarde y l' dia 28 de 9 a 10 del matí.

En cumpliment del article 13 dels Estatuts, desde l' dia 21 del corrent estarán de manifest en Secretaria y a disposició dels senyors accionistas, los comptes y balans del exercici de 1896.

Reus 21 de Febrer de 1897.—P. A. de la J. D.—Lo Secretari, Francisco Benavent.

Registre civil

del dia 25 de Febrer de 1897

Naciments

Enriqueta Salvadó Sotorra, de Ricart y Concepció Angn.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Joseph Sardá Auqué, 70 anys, S. Lluís, 1.—Jaume Sardá Martí, 33 anys, casa de camp.—Libori Borrás Cañisá, 56 anys, Primer d' Octubre, 7.—Andreu Baza Pastor, 47 anys, Tívoli 9.—Perpétua Balagué Targa, 64 anys, Racona, 16.

Matadero Públich

Bestiars sacrificats pera l' consum en lo dia d' ahir

Classe	Nº	Kilos. Grams	Satisfet Pts. Cts.
Bous			
Badellas	2	279.400	53.88
Bens	46	698.200	139.64
Cabrils	1	3.600	0.72
Tocinos	5	256.500	56.43
			252.67
Desputllas de bestiar de llana y pel			16.63
			Total sdeudo. 269.30

VARIETATS

A una de las meas ex-novias

No hu se si t' odio, no hu se!
 A cops acut en ma pensa
 la teva indigna defensa
 y l' teu ridicol papé,
 que, si com a tre vegada
 devant meu estessis tú,
 creu que t' clavaría
 una selemne bofetada.
 Passa després la rabieta,
 recordo dias jolius,
 y ls teus físichs atractius
 m' fan perdre la zaveta.
 Y entrant llavors en caló,
 si devant meu et tenia
 en ta cara estamparia
 lo mes dulcíssim petó.
 Perqué si bé n' ocasions
 del nostre amor tu has fet broma,
 se que m' guardas una poma
 per la sed... de mas passions.
 Y quan mostris que s' mentida
 qu' estimas al nou promés,
 y l' xicot, trovantse ofés,
 probés d' engegarte á dida;
 valentme jo de mas manyas
 m' ho faría vení a bé,
 per que jo tornés a sé
 la víctima a qui enganyas.
 Puig prevevent tot el dany
 que m' pot dó, al fi he calculat:
 que val mes viure engany
 que morir d' un desengany.

SALVADOR BONAVIA.

SECCIO RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Sant Baldomero.
CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de S. Joan Batista (Providencia)

Demá a las 8, la Arxiconfradía de Santa Teresa de Jesús, tindrà lloch la Comunió general ab plática preparatoria. A las 4 de la tarde s' cantarà l' Trissagi ab exposició de S. D. M., los exercicis de reglament y actes de desagravi, donant ff ab la reserva.

Lo diluns comensará l' Mes de Sant Joseph, quals exercicis se celebrarán durant la Missa de las 8.

Sant de demá.—Sant Romá.

SECCIO COMERCIAL

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 25

De Marsella y escalas en 4 dias vapor «Cabo Tortosa» de 907 toneladas, ab efectes, consignat a Marián Perea.

De Cardiff en 8 dias vapor «Frontera» de 637 toneladas ab 833.375 kílograms carbó pera D. Daniel Planas, consignat a Ferrer y Mary.

Despatadas

Pera Bilbao y escalas vapor «Cabo Tortosa», ab efectes.

BOLSI DE REUS

Cotisations realissadas en lo dia d' ahir a Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior.	65.70	Fransas.	17.70
Exterior.	76.15	Cubas velias.	94.75
Colonial.		Cubas novas.	77.75
Noms.	25.10	Aduanas.	94.12
Obligacions Alemanas.		Oblig. 3 gló Fransas.	81.25

PARIS

Exterior.	65.81	Norts.	
-------------------	-------	----------------	--

GIROS

Paris.	96.95	Londres.	32.
----------------	-------	------------------	-----

Nota de las operacions de Bolsa que ns ha facilitat l' agent D. Joaquím Sociats representant en aquesta plassa de la casa de Barcelona J. Marsans Rof.

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona a las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	63.80	Fransas	17.70
Exterior	76.15	Orenses	
Amortisable		Cubas 1886	92.75
Aduanas	94.15	Cubas 1890	77.85
Norts	25.10	Obs. 6 0,0 Fransa	92.50
Exterior Paris	59.93	Obs. 3 0,0	51.25
Paris	26.95	Londres	32.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució,

GUIA DEL PASSATJER

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS

De Reus á Barcelona

5'04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 4.ª, 2.ª y tercera.
 8'56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y dissabtes, (per Vilanova).
 12'11 t. mercancias, segunda y tercera.
 1'57 t. correo (per Vilanova.)

De Barcelona á Reus

5'25 m. (per Vilafranca).
 9'46 m. (per Vilanova).
 15'8 t. per id.
 7'39 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes.)

De Reus á Mora

9'33 m. — 1'04 t. — 3'10 t. — 7'19 y 9'57 nit.

De Mora á Reus

4'21 m. — 8'00 m. — 12'04 t. — 6'04 t. — 7'38 n.

De Reus á Tarragona

8'30 m. — 9'47 m. — 2 t. — 7'04 t.

De Tarragona á Reus

7'30 m. — 12'25 t. — 4'30 t. — 8'20 n.

De Reus á Lleyda

8'40 m. — 5'28 t.

De Lleyda á Reus

5'50 m. — 3'50 t.

De Reus á Vimbodí

1'28 t. coixes de 2.ª y 3.ª.

De Vimbodí á Reus

9'53 m. coixes de 2.ª y 3.ª.

De Tarragona á Valencia

9'30 m. y 11'30 n.

De Valencia á Tarragona

11' m. y 6'30 t.

De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoixons y descendent de Lleyda) 7'30 n.
 De Madrid y Zaragoza 2'30 t.
 De Lleyda y Huesca 7'30 n.

NOTA: Los correos para Filipinas sortiran de Barcelona lo 7 y 21 de Noviembre y 15 y 19 de Diciembre del corrent any. Los de Cuba surten d'aquesta Administració lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.
 Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que condueixen tropas de reforç á Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Pera Barcelona á las 5'00 m.
 Pera id. á las 2'00 t.
 Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m.
 Pera id. id. id. (per idem) á las 2'00 t.
 Pera Tarragona, directe á las 7'00 n.
 Pera Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y sas líneas á las 8'00 m.
 Pera Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura á las 1'00 t.

Los pobles servits per peatons á las 9'00 m.
 NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s deposita en los bussons després de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida á las 7 de la nit per Tarragona.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona,	8'30 m.
De Barcelona (per Tarragona)	8'30 m.
De id. directe	10'30 t.
De id. id.	1'30 t.

Ferrocarril económic de Reus á Salou

Servey de trens que regirá desde el dia 1 de Octubre de 1896.

Sortidas de Reus: 4'10, 9'06 matí; 2'32 y 5'43 tarde.
 Sortidas de Salou: 4'56, 10'46 matí; 5'10 tarde y 7 nit.
 Las horas se regexen per lo meridià de Madrid.

LO SOMATEN

Diari regionalista d'avisos y noticias

Preus de suscripció

En Reus, un mes.
 En províncias trimestre
 Extranjer y Ultramar
 Anuncis, á preus convencionales.

Punts de suscripció

Passetas 1 3'50
 7
 En la Administració d'aquest diari y en las principals llibrerías d'aquesta ciutat y de fora.
 En Barcelona, Litografía Mallofré, plassa Sant Jaume, 3.
 No s retornan los originals encara que no s publiquin.

BOLSI DE REUS

Ultima hora de las Bolsas de Barcelona á las 4 de la tarde d'ahir:

Exterior Paris	92.93
Exterior Londres	92.92
Exterior Bahia	92.93
Exterior Rio de Janeiro	92.93
Exterior Santos	92.93
Exterior Valparaiso	92.93
Exterior Lima	92.93
Exterior Bogota	92.93
Exterior Caracas	92.93
Exterior Havana	92.93
Exterior Mexico	92.93
Exterior Santiago	92.93
Exterior Montevideo	92.93
Exterior Buenos Aires	92.93
Exterior Lima	92.93
Exterior Bogota	92.93
Exterior Caracas	92.93
Exterior Havana	92.93
Exterior Mexico	92.93
Exterior Santiago	92.93
Exterior Montevideo	92.93
Exterior Buenos Aires	92.93

Registro civil

del dia 25 de Febrero de 1897

Matrimonios

Barqueto Salvador, de Reus y Conde de...

Matrimonios

Joseph Sarda Aude, 70 anys, 2.ª dona, 1.ª dona...

Matachero Publico

Clases	N.º	Valor
Bolsa	3	219.400
Bodallas	48	688.200
Bolsa	1	3.800
Bodallas	3	258.800
Exterior Paris		92.93
Exterior Londres		92.92
Exterior Bahia		92.93
Exterior Rio de Janeiro		92.93
Exterior Santos		92.93
Exterior Valparaiso		92.93
Exterior Lima		92.93
Exterior Bogota		92.93
Exterior Caracas		92.93
Exterior Havana		92.93
Exterior Mexico		92.93
Exterior Santiago		92.93
Exterior Montevideo		92.93
Exterior Buenos Aires		92.93